

Ebba Busch: Sommartal 2021

Talare
Ebba Busch
Partiledare

Datum
9 september 2021

Plats
Hjo

- 1 Kära åhörare – Kära Hjobor,
När jag satte mig ner efter sommarvilan och funderade på vad jag skulle vilja säga – så här ett år innan valet. Så landade jag i att jag vill tala om varför jag blev kristdemokrat och vilka värderingar det är som bär vårt parti. Något jag vet
5 kommer bli svårare att få tid att tala om ju närmare vi kommer valdagen.
Och när jag började skriva insåg jag snabbt att det här inte är något tal som jag kan hålla i Stockholm. Det kan jag bara hålla här i Hjo – i det svenska hjärtlandet.
...Och det är ju lättare sagt än gjort med någon veckas varsel. Men jag tänkte vi
10 ringer Maria Maric och frågar – är det möjligt? Och hon sa väl i praktiken att finns det hjärterum så finns det stjärterum. Och här är vi nu allihop.
Men jag visste ju också var jag helst skulle vilja vara. Här på Biergarten i Hjo Stadspark. Så vi lyfte luren till Jonatan och gänget och frågade får vi komma.
Kan ni inte hjälpa mig att tacka Maria, Jonatan, Tim och Tomas – och alla
15 medlemmar i lokalavdelningen i Hjo – som möjliggjort det här arrangemanget.

***

- Här i Hjo föddes min mor. På svenska flaggans dag. Nummer tre i barnaskaran.
20 Mina morföräldrar brukade säga att det var på grund av hennes födelsedag alla flaggor var hissade.
Här tillbringade jag också varje sommar med morfar Åke och mormor Gunhild.
Köpte hälsa/hälsa – här på Hjogrillen – efter att ha badat i Vättern och på
lördagar förhandla till sig ett kinderägg från Lillemor i lantboden i Blikstorp.
25 Den som påstår att Sverige inte har något hjärtland – inte har något hjärta – har inte tillbringat en sommar i Hjo.

***

- 30 Här lärde jag mig också om vikten av familj och flit. Om samhällsgemenskap

och att ett gott samhälle byggs underifrån.

Morfar var polis och mormor sjukvårdsbiträde. De byggde själva det hus de skulle bo i fram till sin död.

35 Bredvid huset låg en brandstation bemannad av frivilliga – främst bönder runtomkring. Om ett larm kom in var det hem till mormor man ringde – för att hon skulle gå över, slå sönder skyddsglasat och dra i alarmet medans hon långsamt räkna till hundra samtidigt som det ljud över hela bygden.

Engagemanget i civilsamhället var en självklarhet. I Röda korsets lokalavdelning, 40 i kyrkan och en tid var morfar ordförande för Folkpartiets lokalavdelning – frisinnad (en bakgrund många i vårt parti har).

Alla dessa värden. Allt dessa engagemang förde de över till mig – på det sättet bara en familj kan. Inte genom att prata om det – utan att genom att praktiskt visa och vardagligöra.

45 Och det är så man bygger ett samhälle underifrån och upp. Det är så grunden läggs för en bättre framtid. Det är så vi gör Sverige starkare.

***

50 Varför berättar jag allt detta? Jo – därför att det jag fick lära mig – de värderingar jag fått med mig – här ifrån Hjo är viktiga skäl till varför jag blev just kristdemokrat.

Jag är kristdemokrat därför att när jag hör ordet samhälle – då tänker jag på så mycket mer än staten.

55

Jag är kristdemokrat därför att när jag hör ordet företag tänker jag inte på Lundin Oil – jag tänker på Blikstorp Oljeprodukter. Jag tänker inte på Skanska – jag tänker på SIBAB. Snickare i Blikstorp AB – familjeföretaget som just klarat ett generationsskifte.

60 Jag är kristdemokrat därför att jag vet att en människa mår som bäst – trivs som mest – när hon får vara en egen fri person – som lever i nära gemenskap med familj och grannar.

***

65

Det finns en niddbild av vad det är att vara borgerlig. Som vänstern gärna försöker spä på. Att borgerlighet handlar om att sköta sig själv – och skita i andra. Kanske har det också historiskt sett funnits ett och annat tråkigt exempel på detta.

För mig har det dock aldrig varit så. För mig handlar borgerlighet – kristdemokrati – om att andra – våra medmänniskor – är för viktiga för att enbart lämpa över på staten.

75 ***

Det är också ett skäl till varför jag berättat om mina morföräldrar. För det var genom dem – genom inte minst min mormor – som mitt politiska engagemang började.

80 Morfar hade gått bort och mormor – min förebild – hade blivit svagare och vände sig till kommunen för att få hjälp.

Och de kom. Men de klev in i hennes hem och började genast berätta om allt som var fel i huset. Diktera villkoren.

85 Allt skulle möbleras om. Mattorna måste bort. Kökssoffan kunde inte stå kvar. Och längst den blommiga tapeten drogs ett stort streck med pennan – där skulle deras hjälpmedel vara. Ingen fråga om lov. Inte ett ord av tröst eller förståelse. Bara order.

Det rådde ingen tvekan i kommunens röst den dagen. Och budskapet var:

90 Denna plats bestämmer nu vi över. De tilltalade min mormor som om hon vore ett barn – som hon inte visste sitt eget bästa.

Det var då jag verkligen lärde mig djupet i ordet värdighet. Det är ett svårt begrepp att definiera – men man ser i en människas ögon när värdigheten tas från henne.

95 Då lärde jag mig också på ett väldigt handfast sätt vad ett civilsamhälle kan göra. För den dagen då mormor sade upp kontakten med hemtjänsten då var det civilsamhället som klev in. Grannar (Siv och Börje), kyrkan och vännerna i Röda korset – som beslutade sig för att – som de sa ”ge tillbaka några av alla de timmar de fått”.

Därför vet jag exakt vad Alf Svensson menade när han talade om mer närvarme i samhället. Men jag vet också att det är något som vare sig kan beordras eller betalas fram. Men man kan ge god jordmån och hoppas att det ska växa.

100 Civilsamhället kan inte ersätta välfärdssystemen – men civilsamhällets engagemang är det som säkerställer att välfärdsstaten inte blir hjärtlös.

Civilsamhället är inte något gulligt vid sidan om. Det är där den närvarme och gemenskap skapas som förvandlar en geografisk plats till ett gemensamt samhälle.

110 Det vet vi kristdemokrater – därför kommer vi alltid värna civilsamhället. Alltid värna det som ger oss samhällsgemenskap.

***

115 Och vill man ge goda förutsättningar för ett starkt civilsamhälle att växa fram då är det bästa en regering kan göra att använda familjen som hörnsten för politiken.

När ett barn föds kan hon inte klara sig själv. Men genom familjen får hon den omsorg hon behöver för att leva. Och hon lär sig de värden som bygger ett gott
120 samhälle.

* Det är genom familjen barn lär sig empati och att dela med sig. När barnet får lära sig att låna ut sin favoritleksak till sitt syskon eller vän. Och får lära sig att om man slår en kompis – då gör det faktiskt ont.

125

* Och det är i familjen förmågan att känna tillit byggs. När pappa står där efter första skoldagen, precis som han har lovat.

* Det är genom familjen man får lära sig att ta ansvar. När en förälder böjer sig fram och säger: ”Men du vet ju att du inte får göra så där egentligen”.
130

När familjen brister – då finns det inget fullgott substitut. För föräldrar har detta hemliga vapen – den kravlösa kärlekens kraftfält.

En pedagog kan faktiskt inte ersätta en förälder. Och en aldrig så professionell tjänsteman kan heller aldrig ersätta en mammas eller pappas hjärta. (Så är det bara)
135

***

140 Det är också därför vi kristdemokrater reagerar så starkt när de rödgröna istället för att stötta familjer försöker att styra och ställa över familjer.

Och det blir så tydligt när man ställer upp den rödgröna agendan bredvid den kristdemokratiska.

145 Vi vill införa en flexibel föräldraförsäkring – utan kvotering – så varje familj kan hitta den lösning som passar bäst för just dom. De rödgröna tycker att familjer har för mycket frihet – och vill försämra och kvotera föräldraförsäkringen

Vi vill sänka skatten specifikt för barnfamiljer för att göra livet lättare under de
150 åren då utgifterna är som störst – dom öppnar upp för återinförd fastighetsskatt
som skulle slå skoningslöst mot barnfamiljer med små marginaler.

Vi vill införa ett tak för hur stora barngrupper det ska finnas på förskolan – så
man kan känna sig trygg när man lämnat lilla knytet. Dom har styrt landet i sju
155 år – och sju av tio förskolelärare berättade säger att de jobbar i allt för stora
barngrupper.

Vi vill bygga fler småhus – villor och radhus – så att möjligheten att leka på en
egen grön gräsmatta inte ska bli en klassfråga. Dom har låtit sina
bostadsministrar berätta – först Per Bolund och sedan Märta Stenevi – att
160 regeringen inte ämnar vidta några specifika åtgärder för att stimulera
småhusbyggandet. Det är bra som det är.

Vi förstår att alla trafikslag – även bilen – behövs för att människor ska få ihop
vardagen. Att målet borde vara att stegvis ställa om bilflottan till att drivas
fossilfritt. Dom tar fram reform efter reform för att tränga bort bilen – och låter
165 familjers livspussel både ta smällen och plocka upp notan.

Om jag inte visste bättre skulle jag kunna tro att det var så att de rödgröna
medvetet riktar in sig på att göra livet surt för småbarnsfamiljer. Men jag vet att
det egentligen handlar om en blind fläck. De förstår inte familjens betydelse i en
politisk kontext. De förstår inte att de genom att göra familjer svagare – gör
170 Sverige svagare.

Men vi vet att trygga familjer – det är en vinst för Sverige.

***

175 När vi så talar om hur vi kan skapa god jordmån för civilsamhället och trygga
familjer – då går det inte att låta bli att nämna den växande kriminaliteten.
Och dess konsekvenser ser vi inte bara i det fruktansvärda våldet – de
skjutningar som plågar oss runt om i landet.

Dess konsekvenser ser vi lika starkt i en ny rädsla som sprider sig. Medborgare
180 som inte vågar säga ifrån när människor bryter mot sociala normer. Personal
som hotas i butiker och bibliotek när de försöker upprätta grundläggande
ordning. Barn som inte får leka själva ute.

Låt oss en kort stund ställa några frågor kring vad det växande våldet innebär.
185 Bortom det omedelbara. Vad händer med föräldrarnas relation till sitt jobb?
När de inte kan göra det arbete som är tänkt för att de måste gå tidigt och möta

sina barn?

Vad händer med föräldrarnas inställning till att deras barn ska upptäcka
190 världen? Hur kommer en sådan förälder känna inför att barnen ska lära sig
entreprenörskap genom att sälja jultidningar eller bilda ett UF-företag? Vågar
man släppa ut sina barn att gå runt och knacka på främlingars dörrar?
Det kan låta dystopiskt. Men vi vet ifrån internationella studier att den yta barn
själva får röra sig på har krympt. Vi vet att färre och färre barn själva får gå till
195 och från skolan. Tilliten har eroderat.
Det är därför frihet och lag hör ihop. När ordning råder – råder verklig frihet.
Då kan man ta långsiktiga beslut. Våga investera och ta risker. Det blir inte
längre lönlöst att organisera sig för att skapa en bättre närmiljö. Det blir inte
längre lönlöst att tänka på morgondagen.
200 Senast jag var här i Hjo på besök träffade jag en gammal man på senior-
träffpunkten Rödingen runt hörnet här borta. Han sa då: “Ja – jag blev haffad
av din morfar några gånger. Men det blev folk av mig till slut”.
Och så är det. Vi ska inte ge upp på människor. Herrens nåd är var morgon ny –
som min mormor brukade sjunga. Men att se till så att kriminalitet inte lönar
205 sig. Att brott straffas. Det är att i grund och botten även att värna om den
människan som får ta konsekvenserna av sitt agerande. Kravlöshet är inte
medmänsklighet – det är likgiltighet.
Min morfar Åke fick då och då skäl att bura in personer i stadens häkte. Men
genom att han gjorde det slapp Hjo-borna bura in sig själva bakom fönstergaller
210 och ståldörrar för att kunna vara trygga.
Vi ska ha tillbaka vår frihet – vi ska ha tillbaka vår trygghet – i hela Sverige.
Rädslans spiral ska brytas. Du ska kunna lita på Sverige.

***

215

En politisk rörelse som bottnar i goda värderingar – vågar också att göra
prioriteringar. Vi kristdemokrater lovar inte allt till alla – men vi håller vad vi
lovar.

Och en av våra främsta prioriteringar vid ett regeringsskifte är att genomföra
220 århundradets vårdreform (– att avskaffa landstingen).

Jag vet vad ni tänker när jag säger sjukvård: Köerna. De har funnits i decennier.
De är så gamla att de snart har eget rum på långvården. De kommer vi alltid ha
med oss. Men det behöver inte vara så. Det är ingen naturlag att vi ska ha över
200 000 människor i olagligt långa vårdköer.

225 Förutsättningarna finns redan idag att kapa köerna och skapa en sjukvård man

kan lita på. Det stora hindret är regionerna.

Våra grannar – Norge och Danmark har redan förnyat sin sjukvård. De hade en gång i tiden samma system som vi. Men de tog mod till sig – lämnade
230 landstingsliknande strukturer bakom sig – och fick bort köerna.

Det handlar inte om att göra någon typ av megaregionsammanslagning – utan det handlar om att lägga ner en hel byråkratisk organisation som gör att patienterna och personalen idag kommer i kläm.

Regionstrukturen är föråldrad och ineffektiv. Vårdresurser finns som inte
235 används. Artificiella gränser ska inte bestämma kvaliteten på den vård du får. I detta valet ber vi om mandat att genomföra århundradets vårdreform. Det ska inte stå ett helt landsting mellan dig och din doktor.

***

240

Vänner,

Tyvärr talar mycket för att vi kommer få se en väldigt smutsig valrörelse nästa år. Det beror på de avgrunds djupa sprickorna som finns mellan de rödgröna partierna.

245 Eftersom dessa partier inte har någon gemensam idé. Eftersom de vill åt så olika håll. Kan de bara gå till val på att vara emot saker. Skrämna och hetsa.

Allt för att få folk att glömma den centrala frågeställningen: Håller Sverige på att bli ett bättre eller ett sämre land under deras ledarskap? Fungerar välfärden bättre? Fungerar politiken bättre? Är vi tryggare?

250 Tonen i den socialdemokratiska opinionsbildningen har länge varit uppjagad. Men det har nu nått den nivån att om jag sa att jag skulle vilja köpa glass till alla barn – så skulle Aftonbladets ledarsida påstå att det är för att jag står på samma sida som diabetes. (Och då har vi fortfarande ett år kvar till valdagen).

255 Stålsätt er. Låt er inte distraheras. Påminn om de viktiga frågorna. Låt dom inte smutsa ner demokratins högtidsdagar – låt detta bli en valrörelse om välfärden och tryggheten.

***

260 Och på tal om planerade distraktioner – så bör jag säga några ord om partiledarvalet i socialdemokraterna.

Inom sossarna försöker många nu kröna finansminister Magdalena Andersson till ny partiledare och statminister.

Deras förhoppning är att ett nytt ansikte ska förmå oss alla att glömma.

Glömma den rödgröna röran. Glömma det bristande ledarskapet. Glömma alla misslyckanden.

Vi hör redan hur tongångarna går. Att valet inte skulle handla om välfärden och tryggheten – utan om man är för eller emot den nya kvinnliga statsministern.

270 Som om könet – det vi har mellan benen – var det viktiga! Och som om Magdalena Andersson varit maktlös – stått vid sidan om – under sina sju år som finansminister.

Men vem tror dom att dom lurar?

Alla vet att Magdalena Andersson är socialdemokraternas Kardinal Richelieu.

275 Viskandes i Stefan Löfvens öra.

Hans misslyckanden är hennes misslyckanden.

Hon satt vi hans sida under migrationskrisen, Transportstyrelseskandalen och Coronavåren.

280 Hon satt vi hans sida när han lovade Europas lägsta arbetslöshet. Och när han bröt det löftet.

Hon har varit där vid varje steg – varje beslut som gett oss den rödgröna röran. De tror att ett nytt ansikte ska få folk att glömma. Men gammalt vin blir inte bra för de hålls i nya läglar. Det är samma bristande ledarskap. Och Sverige förtjänar ett nytt ledarskap.

285

***

Men jag får ändå ge det till sossarnas strateger. De kan spelet. Istället för att vi nu talar om sommarens rödgröna röra – och hur regeringen ska få igenom sin

290

budget. Istället för att vi talar om krisen i vården och vårdköerna – som var rekordlånga redan innan pandemin.

Istället för att vi talar om skjutningarna och arbetslösheten. Om klyvningen av landet. Om äldreboendebristen.

295

Så läggs nu timme ut och timme in att diskutera vem som ska bli ny socialdemokratisk partiledare. Well-played. Sossarna. Well-played.

***

300

Två som dock inte blivit distraherade är Staffan Danielsson – tidigare riksdagsledamot och förbundsstyrelseledamot i LRF – och Mikael Bäckström – idag ordförande för LRF Entreprenad.

De har kommit från centerpartiet för att säkra en borgerlig valvinst. Vi

305 välkomnar dom och alla andra som inte längre känner sig hemma i ett allt
förändrat centerparti.

Häng med till Kristdemokraterna. Idag är vi den främsta förkämpen för
landsbygden och våra små- och medelstora städer. (För hjärtlandet). Vi är
partiet för att hela landet ska fungera.

310

***

Nu har jag pratat i ungefär 20 minuter. Och jag vet att bland det värsta som
finns är politiker som bara snackar.

315 Men den brutala sanningen är att kristdemokraterna sitter i opposition.
Borgerligheten sitter i opposition. Vi kan inte annat än att berätta vad vi skulle
gjort annorlunda om vi fick bestämma. Och utifrån det be om ert förtroende på
valdagen.

Jag sitter i riksdagen – men så länge de borgerliga ledamöterna i riksdagen inte
320 blir fler så finns det väldigt lite jag kan göra för att förändra och förbättra.
För att göra så att saker blir annorlunda. För att få slut på skjutningarna. För att
kapa vårdköerna. För att hela Sverige ska fungera.

Vill man att det ska bli annorlunda än idag – måste fler rösta annorlunda än
man gjort.

325 Vill du ha mer av samma – rösta samma (då då). Men vill du ha förändring –
rösta för förändring.

Om ett år får du möjligheten. Ta den chansen. Vägra acceptera det nya normala.
Vi har inte gett upp hoppet om välfärd och trygghet. Tillsammans kan vi skapa
ett Sverige du kan lita på. Tillsammans kan vi skapa ett Sverige som fungerar.

330 Tack för ordet.

Källa

<div>Manuskript inskickat av Kristdemokraterna. </div>

335 Taggar

Kristdemokraterna, Politiska tal, Sommartal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/ebba-busch-sommartal-2021>

340